

Nr 151.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ifrågasatt dödning av in-teckning i en från lägenheten Liden under kronoegendomen Bengtstorp nr 1 i Skaraborgs län försäld lägenhet; given Stockholms slott den 26 februari 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. v. Stockenström.

Utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet von Stockenström, anför:
Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 210 punkt 57 framlagda förslag medgav 1928 års riksdag i skrivelse den 29 maj 1928, nr 265, att av kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Bengtstorp nr 1 i Ullevads socken av Skaraborgs län finge försäljas, bland annat, torpet Liden om 3.7580 hektar

Bihang till riksdagens protokoll 1932. 1 saml. 121⁷häft. (Nr 151.)

enligt då gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar. Torpet hade saluvärderats till 3,000 kronor.

Enligt av länsstyrelsen i Skaraborgs län den 1 december 1928 utfärdat köpebrev har nämnda torp, som åsatts jordregisterbeteckningen Bengtstorp 1³, försålts till Oskar Gustafsson för en köpeskillning av 3,575 kronor med tillträdesrätt den 14 mars 1929. Den 14 januari 1930 beviljades in-teckning å 3,217 kronor 50 öre i lägenheten Liden till säkerhet för ogulden köpeskillning.

Sedermera har Gustafsson till kronoegendomens förutvarande arrendator, Werner Olsson, försålt ett område av Liden om 0.1985 hektar mot en köpeskillning av 375 kronor, vilket område avstyckats från Liden och åsatts jordregisterbeteckningen Bengtstorp 1⁴. Olsson, som numera uppfört bostadshus med uthusbyggnad å området, erhöll den 22 september 1930 lagfart å området.

Sedan Olsson hos domänstyrelsen gjort ansökning om dödande av förenämnda den 14 januari 1930 beviljade in-teckning i vad den besvärade den av honom inköpta lägenheten, fann domänstyrelsen den 6 februari 1931 den gjorda ansökningen icke föranleda någon styrelsens åtgärd. Samma dag uppdrog domänstyrelsen åt domänfiskalen att hos länsstyrelsen i länet begära lagsökning å Gustafsson och hans hustru för utfäende av förfallen ränta å köpeskillningen för torpet Liden, och har domänfiskalen hos länsstyrelsen anhållit om åläggande för makarna Gustafsson att utgiva förfallna räntebelopp samt yrkat, att de oguldna räntebeloppen måtte fastställas till betalning ur in-tecknade egendomen.

Med skrivelse den 23 oktober 1931 har domänstyrelsen överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd ansökning av Olsson, vari denne hemställt, att Kungl. Maj:t ville medgiva, att berörda in-teckning finge dödas i vad den besvärade lägenheten Bengtstorp 1⁴ emot det att han till kronan inbetalade ett belopp, motsvarande köpeskillningen för denna lägenhet, 375 kronor, eller det högre belopp, vartill markvärdet därav kunde uppskattas. Olsson har anfört, att det ej kunde vara rättvist, att han, som personligen ej stode i skuld till kronan men av oförstånd köpt mark, som varit in-tecknad för en kronans fordran mot annan person, skulle med sin fastighet täcka den förlust, som kronan skulle få vidkännas, därest han ej uppfört byggnader å den av honom inköpta lägenheten. Vid domänstyrelsens skrivelse äro fogade yttranden i ärendet av länsstyrelsen i Skaraborgs län, vederbörande domänintendent samt protokoll, hållet vid beskrivnings-, värderings- och utmätningsförrättning å Liden den 22 juli 1931.

Länsstyrelsen har hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bifalla framställningen.

Domänstyrelsen har anfört bland annat följande.

Styrelsens beslut den 6 februari 1931 grundade sig på att torpet efter försäljningen avsevärt försämrats, i det att ladugården nedrivits och bortförts, skogen uthuggits och åkern brukats mindre väl. Genom ett bifall

till ansökningen hade kronans säkerhet i in-teckning för ogulden köpe-skillning för torpet Liden minskats, och kunde kronan vid eventuell exe-kutiv försäljning av torpet på grund av underlåtenhet av köparen Gus-tafsson att fullgöra honom enligt köpeavtalet åliggande förbindelser till-skyndas förlust. Beträffande nu föreliggande ansökning syntes styrelsen in-teckningens dödande böra kunna medgivas, sedan kronan tillgodoförts ett belopp, motsvarande skillnaden mellan det värde, torpet Liden nu skulle hava haft, därest försäljning av förberörda område om 0.1985 hek-tar ej kommit till stånd, och värdet av torpet med den omfattning det nu hade, och hade styrelsen med anledning härav under hand inhämtat yttrande härutinnan av domänintendenten i länet, varvid denne medde-lat, att ifrågavarande område vid försäljningen till Olsson utgjorde kal-huggen skogsbacke, vars värde även om marken åsattes tomtvärde ej kunde anses överstiga 375 kronor, samt att skillnaden mellan nyss angiv-na värden ej kunde anses uppgå till 375 kronor. Kronan syntes nämli-gen ej böra för undvikande av förlust vid torpets försäljning begagna sig av Olssons oförstånd att innan köpets avslutande förvissa sig om möjligheten av att erhålla dödning av berörda in-teckningar i den av ho-nom inköpta lägenheten samt att innan så skett uppföra byggnader å den inköpta tomten. Då Olsson vore villig att ersätta kronan den minskade köpeskillning, kronan eventuellt kunde erhålla på grund av att ifrågava-rande markområde ej komme att ingå i köpet, ansåge sig styrelsen icke böra avstyrka bifall till ansökningen om in-teckningens dödning i vad den avsåge lägenheten Bengtstorp 1^a, under förutsättning att Olsson till kro-nan inbetalade ett belopp av 375 kronor.

Statskontoret har den 30 januari 1932 avgivit infor-drat utlåtande i ären-det samt därvid anfört följande.

Statskontoret hade intet att erinra mot bifall till framställningen. Då emellertid dödning av nu ifrågavarande in-teckning måhända skulle kom-ma att medföra, att statsverket med hänsyn till den värdeminskning, torpet Liden efter försäljningen till Gustafsson undergått, finge vidkän-nas förlust därigenom att vid en exekutiv försäljning av torpet försälj-ningssumman icke skulle täcka kronans återstående fordran, ville stats-kontoret ifrågasätta, huruvida icke föreliggande fråga vore av beskaffen-het att böra underställas riksdagens prövning.

Även jag anser, att kronans i lägenheten Liden (Bengtstorp 1^a) in-teck-nade fordran för ogulden köpeskillning bör på de av Olsson erbjudna villkoren få dödas, i vad den besvärar Olsson tillhöriga lägenheten Bengts-torp 1^a. Det är nämligen enligt min åsikt icke förenligt med billighet, om kronan droge fördel av Olssons oförstånd att uppföra byggnader å lägenheten Bengtstorp 1^a innan in-teckningsfrågan lösts.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen med-giva,

att den i fastigheten Bengtstorp 1^a i Ullevads socken av Skaraborgs län den 14 januari 1930 beviljade, av kronan innehavda in-teckningen å 3,217 kronor 50 öre må dödas i vad den besvärar avstyckade fastigheten Bengtstorp 1^a, under villkor att ägaren av sistnämnda fastighet, Werner Olsson, till kronan inbetalar ett belopp av 375 kronor.

*Departements-
chefen.*

Kungl. Maj:ts proposition Nr 151.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Tigerschiöld.